

*Мамєдова Д. Т., ст.. гр.ЕФфк -15С
Науковий керівник: к. т. н., доц. каф. ЕАіФ Крилова О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)*

ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ НА ЗМІНУ УМОВ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ

У сучасних умовах розвитку економіки, що характеризується нестабільністю фінансової та політичної системи, недосконалим законодавством, виникають значні проблеми у банківському кредитуванні.

Серед основних проблем банківського кредитування можна виділити такі: високі проценти по кредитах, не вигідні умови кредитування для позичальників, обтяжлива процедура отримання кредиту, низька платоспроможність населення. Окрім того, з девальвацією національної грошової одиниці постає проблема обслуговування кредитів, узятих позичальниками у іноземній валюті. Кредитне навантаження позичальників у гривнях зросло у чотири-п'ять разів, тоді як фінансова спроможність залишилася на тому ж рівні. Отже, питома вага проблемних кредитів у банківській системі значно зросла, що негативно впливає на фінансову стійкість банків. За даними Національного банку України, частка простроченої заборгованості по кредитах вітчизняних банків у липні в порівнянні з червнем 2014 року зросла на 0,9 процентного пункту – до 10,8% [1]. Проте з 6 лютого 2015 року НБУ відпустив курс валют у «вільне плавання», що призвело до ще більшого знецінення гривні, а, отже, і прострочена заборгованість у 2015 році по кредитах буде мати ще більший рівень. Враховуючи той факт, що кредитні операції банків дають майже 80 % прибутку, то ситуація з проблемними кредитами негативно вплине на прибутковість банківського сектору. У ситуації, яка склалася щодо валютних кредитів, можливі такі рішення: банки можуть запропонувати пільговий курс для погашення кредитів, який нижчий за комерційний; позичальники можуть звернутися у банк із заявою про переведення кредиту в національну валюту (але, як правило, банки збільшують

ставку по кредитам у цьому випадку). Очевидно, що представлені заходи будуть позитивно впливати на зниження рівня проблемних кредитів, проте, прибутковість таких операцій буде значно нижчою. Кожен банк має самостійно вирішувати питання кредитної політики та приймати рішення щодо оптимізації ризиків та прибутковості кредитних операцій.

Щодо макроекономічного рівня регулювання, то заходи щодо оптимізації кредитної діяльності банківської системи країни мають бути направлені на забезпечення ліквідності, стабільної роботи, стимулювання кредитних відносин банків з позичальниками, а саме підвищення рівня капіталізації банків, створення скоординованої системи позасудової реструктуризації кредитів та сприяння добровільній реструктуризації валютних іпотечних кредитів та інші [2].

В умовах кризи актуалізується санація банківських установ для чого необхідним є розробка чітких процедур санації комерційних банків, що відчувають труднощі, однак стійкість яких є важливою з позиції забезпечення стабільності банківської системи усієї країни та економіки у цілому. Так, вітчизняним банкам необхідно звернути увагу на зарубіжний досвід щодо індивідуального підходу до позичальників у плані погашення позик і використання фіксованих та плаваючих процентних ставок за кредит, враховуючи ситуацію в реальному секторі економіці. При умовах кредитування за плаваючою процентною ставкою, кредитна ставка може бути переглянута і встановлена відповідно до ринкової. В такій ситуації видача кредитів мінімізує ризик втрат для банку, однак збільшує його для позичальника. Таким чином, покращення кредитування комерційними банками та забезпечення оборотними коштами суб'єктів господарювання буде сприяти активізації господарської діяльності, економічному зростанню та подоланню рецесії в економіці України.

Список літератури:

1. Дані по проблемним кредитам [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного банку України. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
2. Банківська система 2015: виклики та перспективи [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного банку України. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14741673>